

לכבוד

מר ראובן שליסל, מנכ"ל
מר מוני ליימן, מנכ"ל
ליימן שליסל בע"מ
נחל פולג 5
יבנה

ליימן שליסל בע"מ
נחל פולג 5
יבנה

בדוא"ל

שלום רב,

הנדון: הודעה על כוונת חיוב ודרישת תשלום

הריני להודיעכם על כוונת הממונה על התחרות (להלן **הממונה**) לעשות שימוש בסמכותה מכוח סעיף 27(א)(5) לחוק קידום התחרות בענף המזון, התשע"ד-2014 (להלן **חוק המזון**) ולהטיל על ליימן שליסל בע"מ (להלן **ליימן שליסל**) עיצום כספי בסך 1,177,177 ש"ח בגין הפרות של הוראת סעיף 7(א)(3)(ב) לחוק המזון.

סך העיצום המופיע בהודעת חיוב זו גובש בהסכמה, לאחר דין ודברים שהתקיים בין רשות התחרות (להלן **הרשות**) לבין ליימן שליסל. הצדדים הגיעו להסכמה על תשלום סכום העיצום כאמור ללא הודאה של ליימן שליסל בהפרה של הוראות חוק המזון.

הכל כפי שיפורט להלן.

א. מעשה ההפרה

1. ליימן שליסל היא "ספק גדול" כהגדרתו בסעיף 2 לחוק המזון.¹
2. בהתאם למידע שבידי הרשות, נחתם הסכם סחר בין ליימן שליסל לקמעונאי, ובו נכלל סעיף בזו הלשון: "הצבת מנטוס מסטיקים בקו קופות בנראות בחזית, בתצוגה שלא תפחת מנתח השוק הארצי".

¹ ליימן שליסל הופיעה ברשימת הספקים הגדולים שמפרסמת הממונה בשנת 2015, ומופיעה בה החל משנת 2019.

3. סעיף 7(א)(3)(ב) לחוק המזון קובע כי:

"ספק גדול לא יכתיב או ימליץ לקמעונאי ולא יתערב בדרך אחרת אצל קמעונאי,

בעניינים אלה:

[...]

(ב) הקצאת שטח מכירה בשיעור כלשהו למצרף שהספק מספק".

4. לעמדת הממונה, בהסכמה כאמור יש משום הכתבה או התערבות בדרך אחרת של ליימן

שליסל בהקצאת שטח מכירה בשיעור כלשהו אצל הקמעונאי.

ב. הטלת עיצום כספי

5. סעיף 27 לחוק המזון מקנה לממונה סמכות להטיל עיצום כספי על המפר את הוראות

חוק המזון, המפורטות בסעיף. לפי סעיף 27(א)(5) לחוק המזון, הממונה רשאית להטיל

עיצום כספי על ספק גדול שפעל בניגוד להוראות סעיף 7(א)(3)(ב) לחוק המזון. סעיף

28 לחוק המזון קובע שעל הטלת העיצום יחולו הוראות סעיפים 50 עד 50טז לחוק

התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 (להלן **חוק התחרות**) בשינויים המחויבים.

6. בהתאם לסעיף 27(א) לחוק המזון, הממונה רשאית להטיל על תאגיד שמחזור המכירות

שלו בשנה שקדמה למועד ההפרה עלה על 10 מיליון ש"ח עיצום כספי בשיעור של עד

שמונה אחוזים ממחזור המכירות שלו, ובלבד שסכום העיצום לא יעלה על

25,947,640 ש"ח.

7. סעיף 50 לחוק התחרות מפרט רשימה בלתי ממצה של שיקולים אותם תשקול הממונה

בבואה לקבוע את סכום העיצום הכספי.

8. בהינתן העובדה כי מדובר בעיצומים המוטלים מכח חוק המזון (ולא מכח חוק התחרות)

וכן עוד בטרם נשלחה לליימן שליסל הודעה על כוונת חיוב, הביעה ליימן שליסל

נכונות להגיע להסכמה עם הממונה בדבר הטלתם, לפיכך חושב סכום העיצום לפי גילוי

דעת 1/16: שיקולי הממונה על הגבלים עסקיים בקביעת גובה עיצום כספי

(26.10.2016) תחרות כלכלית 501072 (להלן **גילוי הדעת**), ולא לפי תיקון גילוי דעת

1/16: שיקולי הממונה על התחרות בקביעת גובה עיצום כספי (24.11.2019) תחרות כלכלית 501683. זאת, שכן המחוקק לא ראה לנכון להעלות את רף העיצום המקסימלי בחוק המזון, כפי שעשה בתיקון מספר 21 לחוק התחרות,² וכל זאת כאמור אך ורק במסגרת הסכמות שיסיימו את ההליך כבר בשלב מוקדם זה.

9. שיקולי הממונה לקביעת סכום העיצום הכספי לפי חוק התחרות פורטו בגילוי הדעת. שיקולי הממונה לקביעת סכום העיצום בגין הפרת חוק התחרות, ישמשו גם לקביעת סכום העיצום בגין הפרת חוק המזון, בשינויים המחויבים. גילוי הדעת מתווה ארבעה שלבים לקביעת סכום העיצום הכספי עבור תאגיד כדלקמן:

10. **בשלב הראשון**, נקבע העיצום המרבי האפשרי עבור ליימן שליסל. לעניין זה ובהתאם לסעיף 27(א) לחוק המזון, הממונה רשאית להטיל על תאגיד שמחזור המכירות שלו בשנה שקדמה למועד ההפרה עלה על 10 מיליון ש"ח, עיצום כספי בשיעור של עד שמונה אחוזים ממחזור המכירות שלו, ובלבד שסכום העיצום לא יעלה על הסכום המרבי הקבוע בחוק המזון.

11. סכום העיצום המרבי הנגזר ממחזור המכירות השנתי של ליימן שליסל בשנה שקדמה להפרה עולה על הסכום המרבי הקבוע בחוק המזון. בהתאם, סכום העיצום המקסימלי שניתן להטיל על ליימן שליסל בגין ההפרה הוא הסכום המקסימלי בחוק המזון – 25,947,640 ש"ח.

12. **בשלב השני**, נשקלו הנסיבות הנוגעות להיקף ההפרה עצמה, ועיקרן משך ההפרה, מספר ההפרות שהתבצעו בפועל, ומספר הגורמים מולם התבצעו ההפרות. בהתאם לחומרת ההפרה נקבע "עיצום הבסיס", כשיעור באחוזים מתוך סכום העיצום המרבי. האיסורים הקבועים בסעיפים 7 ו-8 לחוק המזון אינם מחייבים הוכחת עלילות לפגיעה בתחרות. בענייננו האכיפה התבצעה במסגרת הליך אכיפה נרחב שכוון כלפי כלל הספקים הגדולים, ושמטרתו היא הבטחת הציות לחוק המזון, ויצירת הרתעה מפני

² חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 21), התשע"ט-2019.

שימוש בפרקטיקות האסורות בו – פרקטיקות אשר עלולות ליצור סיכון לתחרות בענף המזון. מהאינדיקציות הראשוניות שעמדו בפני הממונה בשלב ההגעה להסכמות, נראה כי לא קיים במעשים אלה חשש לפגיעה בתחרות. לפיכך, ובשים לב למכלול נסיבות העניין, ובכלל זאת החיסכון בזמן ובמשאבים והשלכתם על יעילות מהלך האכיפה והאפקטיביות שלו, גובה עיצום הבסיס הועמד על 10% מסכום העיצום המרבי.

13. **בשלב השלישי**, נבחנו נסיבות הנוגעות להתנהגות המפר ביחס להפרה. בשלב זה נבחנו, בין היתר, פעולות שנקט המפר למניעת הישנות ההפרה או להפסקתה, לרבות דיווח מיוזמתו על ההפרה או פעולות שנקט לתיקון תוצאות ההפרה. בענייננו, ליימן שליסל לא דיווחה מיוזמתה לממונה על הפעולה, ובשים לב לכך לא הופחת גובה העיצום. לטענת ליימן שליסל, בעקבות הבדיקה החברה אינה ממשיכה בפרקטיקה האמורה מעלה ופועלת למניעת הישנותה.

14. **בשלב הרביעי**, נבחנו נסיבות חיצוניות להפרה:

- א. **קיומן או העדרן של הפרות קודמות ומועד ביצוען** – יש לזקוף לזכותה של ליימן שליסל את העובדה שלא ידוע לרשות על ביצוע הפרות קודמות של חוק המזון. לפיכך ובנסיבות העניין, הופחת סכום העיצום ב-15%.
- ב. **מחזור מכירות גבוה במיוחד** – מחזור המכירות של ליימן שליסל עולה על מחזור המכירות ממנו נגזרת תקרת העיצום הכספי בחוק המזון.³ לפיכך, הועלה סכום העיצום בהתאם לחישוב כמתואר בגילוי הדעת.
- ג. **ראשית האכיפה באמצעות עיצום כספי** – על-פי גילוי הדעת, המועד אשר עד אליו הכירה הרשות בשיקול זה להקלה בגובה העיצום חלף לפני שנים (ואכן ניכרת מודעות להוראות חוק המזון לכל הפחות בקרב חלק מספקי המזון).

³ הגדרת החברות הרלוונטיות לצורך קביעת מחזור המכירות הכולל נקבעת על-פי חוק המזון. אולם, במסגרת המגעים להסכמות, קביעת החברות שהן "אדם קשור" לצורך חישוב מחזור המכירות נעשתה לפי הגדרות סעיף 1 לתקנות התחרות הכלכלית (מרשם, פרסום ודיווח על עסקאות), תשס"ד-2004, ולא לפי הגדרות חוק המזון (אשר יכולה להרחיב את מספר החברות אותן יש להחשיב בעת קביעת מחזור המכירות של החברה).

בנוסף, אין זו הפעם הראשונה בה נאכפו הוראות חוק המזון, ובנסיבות אלו לא הוקל העיצום בשל שיקול זה.

ג. דרישת תשלום

15. לפני כשנה, החלה הרשות בהליך אכיפה רוחבי שמטרתו הבטחת הציות לחוק והפנמת הנורמות בחוק המזון. בשל העובדה שמדובר בהליך נרחב ביותר, ועל מנת לייעל משאבים, הרשות הייתה פתוחה להגעה להסכמות. עקב זאת, וטרם משלוח הודעה זו על כוונת חיוב, ליימן שליסל באה בדין ובדברים עם רשות התחרות כאמור.

16. במסגרת הדין והדברים, ליימן שליסל הסכימה לוותר על הזכות הקבועה בסעיף 50(א) לחוק התחרות לטעון את טענותיה בפני הממונה; הסכימה לראות בהודעה על כוונת חיוב, דרישת תשלום שנמסרה לה במועד משלוח מכתב זה, והסכימה לשלם את סכום העיצום בעשרה (10) תשלומים חודשיים שווים ורצופים מאחר שלטענתה היא חברה קטנה יחסית ל"ספקים גדולים" אחרים, ופריסת העיצום לתשלומים תקל עליה מבחינה תזרימית. בירור המחלוקות בין ליימן שליסל לבין הממונה היה מחייב עריכת ניתוח עובדתי ומשפטי רחב והקצאת זמן רב, ובצדו עלויות רבות והשקעה ניכרת של משאבים. הסכמתה של ליימן שליסל ניתנה בשל החיסכון הניכר שיצמח מהימנעות מבירור מחלוקות ומבלי שיש בה משום הודאה או הסכמה כלשהן, במפורש או במשתמע, של ליימן שליסל או מי מטעמה, לרבות נושאי משרה, עובדים ובעלי מניות, בעבר או בהווה בהפרת הוראות סעיף 7(א)(3)(ב) לחוק המזון.

17. בשים לב למכלול השיקולים המפורטים לעיל ולאמור בפרק י' לגילוי הדעת, נוכח ההסכמה של ליימן שליסל כאמור לעיל ונוכח חסכון המשאבים המשמעותי הנובע מן ההסכמה האמורה, הממונה הסכימה להפחית באופן ניכר את סכום העיצום הכספי שללימן שליסל תשלום ולהעמיד את סכום העיצום הכספי בגין ההפרה שפורטה לעיל על סך של 1,177,177 ש"ח.

18. למען הסר ספק יובהר כי בכפוף לתשלום סכום העיצום, לא ינקטו הממונה או הרשות צעדי אכיפה כנגד ליימן שליסל או מי מטעמה, לרבות נושאי משרה, עובדים, ובעלי המניות, בעבר או בהווה, במי מהן, בגין הפרה של הוראות סעיף 7(א)(3)(ב) לחוק המזון בגין המעשה המפורט בסעיף 2 לעיל, או בשל כל עניין אחר, אשר נבחן על-ידי הרשות במסגרת הליך האכיפה הרוחבי שמטרתו הבטחת הציות לחוק והפנמת הנורמות בחוק המזון.

בכבוד רב ובברכה,

ניר מיטרני, עו"ד
רשות התחרות